

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ**

ОДЕСА
2016

ББК 36.81 + 36.82
УДК 663 / 664

Головний редактор, д-р техн. наук, проф.
Заступник головного редактора, д-р техн. наук, проф.
Заступник головного редактора, канд. техн. наук, доцент.
Відповідальний редактор, д-р техн. наук, проф.

Б.В. Єгоров
Л.В. Капрельянц
Н.М. Поварова
Г.М. Станкевич

Редакційна колегія
доктори наук, професори:

Р.В. Амбарцумянц, А.Т. Безусов, С.В. Бельтюкова,
О.Г. Бурдо, Л.Г. Віннікова, О.І. Гапонюк,
О.К. Гладушняк, К.Г. Іоргачова, Л.В. Капрельянц,
М.Р. Мардар, В.І. Мілованов, В.В. Немченко,
Л.А. Осипова, О.І. Павлов, В.М. Плотніков,
І.І. Савенко, О.Є. Сергєєва, Л.М. Тележенко,
О.С. Тітлов, Н.А. Ткаченко, О.Б. Ткаченко,
Г.М. Хмельнюк, В.А. Хобін, Н.К. Черно
О.О. Коваленко, Г.В. Крусір, Д.О. Жигунов

доктори наук:

Одеська національна академія харчових технологій
Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів
Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2016. – 408 с.

Збірник опубліковано за рішенням вченої ради від 01.07.2016 р., протокол № 12
За достовірність інформації відповідає автор публікації

ISBN 966-571-063-х

© Одеська національна академія харчових технологій, 2016

РОЗДІЛ 6

**СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
СУЧАСНОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

НТБ ОНХАТ

тативного росту міцелію та значну конкурентоспроможність по відношенню до сторонньої мікрофлори. Короткий життєвий цикл (2-6 тижнів), невибагливість до субстрату, простота вирощування, хороші смакові і поживні якості та висока біологічна ефективність цього роду надають йому високу оцінку як в очах науковців, так і виробників грибів всього світу.

Лігноцелюлозні відходи в сирому вигляді не можуть застосовуватись в якості корму для тварин. Однією із основних причин цього є підвищений вміст клітковини, що досягає значення 50 % і більше, що робить даний вид відходів практично не засвоєваним для тварин.

Доведено, що відпрацьовані субстрати після культивування грибів характеризуються кращою перетравністю за рахунок руйнування в процес росту гливи значної кількості целюлози і лігніну. Конверсія органічних залишків їстівними грибами володіє багатьма цінними властивостями. Ця технологія безвідходна, причому тверді і рідкі відходи можуть безпосередньо змішуватися в процесі приготування субстратів. Неперетравний лігнін використовується грибами до повного розщеплення, а сполуки Карбону перетворюються в більш засвоєвані форми, збагачуючись при цьому білком.

Субстрати після плодоношення гливи не забруднені сторонньою мікрофлорою (бактеріями, цвілевими грибами), збагачені, в порівнянні з вихідними компонентами, амінокислотами, вітамінами та мікроелементами, тому можуть використовуватись для вирощування інших їстівних грибів. Крім того, міцелій гливи застосовується для виробництва цінних лікарських препаратів.

Висока швидкість росту, врожайність, можливість вирощування на протязі всього року – все це робить культивування грибів одним з найбільш ефективних і швидких способів утилізації відходів органічної природи.

Науковий керівник – д-р техн. наук, професор Крусір Г.В.

ПОСТТРАВМАТИЧЕСКИЕ СТРЕССОВЫЕ РАССТРОЙСТВА: ИСТОРИЯ И СОВРЕМЕННОСТЬ

**Симченко А.Д., студ. ОКР «Бакалавр» факультета ИТПГриТБ
Одесская национальная академия пищевых технологий**

Длительное изучение влияния на здоровье человека психической травмы, полученной в различных чрезвычайных ситуациях (бытовые и производственные травмы, вооруженные конфликты, войны, катастрофы и т. п.) результировалось в выделение особой группы состояний – «посттравматические стрессовые расстройства – ПТСР (Post Traumatic Stress Disorder, PTSD-синдром)», а ее основные критерии разработаны и опубликованы в 1980 г. американским психиатром Марди Хоровитц. Однако, сегодня актуальность проблемы ПТСР обусловлена не столько ее новизной, сколько существенным увеличением в мире именно в последние десятилетия количества пострадавших от психических травм, «боевого утомления», «пост-вьетнамского/афганского синдрома» и подобных им нетрадиционных терминологических обозначений этих расстройств.

В целом, риск получения травмы представляет собой неотъемлемую часть человеческого существования со времени появления человека как вида. Нападения саблезубого тигра и террористические акты в XX веке влекли за собой, вероятно, сходные психологические последствия для тех, кому удалось выжить после этого. Герой пьесы

Шекспира Генрих IV отвечал многим, если не всем, критериям диагностики ПТСР, как, впрочем, и целый ряд других персонажей мировой литературы. В свободном доступе имеются данные о крупнейших землетрясениях XX века: 340 случаев, которые унесли свыше одного миллиона человеческих жизней. Не меньше жертв отмечается при наводнениях: только одно наводнение 12-13 ноября 1970 года в районе островов и побережья Бенгальского залива сопровождалось гибелью более 500 тысяч человек. В последние годы человечество пережило немало крупных технологических катастроф, явившихся результатом деятельности самих людей: отнести аварии на химических заводах в Италии, Индии и Германии, а также на атомных электростанциях Тримайл Айленд (США), в Чернобыле и Японии. И все они сопровождалась развитием ПТСР, по крайней мере – у части пострадавших.

Среди экстремальных ситуаций особое место занимают социальные катастрофы результат общественно-политической деятельности группы лиц (политических деятелей, партий, сообществ и др.) или государственной власти, обусловивших снижение социально-политической стабильности в обществе или экономического благополучия населения, а в крайних случаях – приведших к массовой гибели людей. К категории социальных катастроф в первую очередь относят военные локальные конфликты, сопровождающиеся ведением активных боевых действий. Так, еще в 1871 г. американский хирург Я.М. Да Коста описал «синдром солдатского сердца» с ведущими вегетативными проявлениями у солдат во время Гражданской войны в Америке. Синонимами ПТСР можно считать «травматический невроз» (Х. Оппенхайм, 1889 г.), «невроз испуга» (Э. Крепелин, 1923 г.), хронический военный невроз» (А. Кардинер, 1941 г.), «большие стрессовые реакции» (1952-1968 гг.) и «синдром выживших» (Р.Д. Лифтон, 1967 г.), так как в их основе – вегетативные и психологические симптомы, выражающиеся в безудержном типе реагирования на любые внезапные раздражители, фиксации на обстоятельствах травмировавшего события, ухода от реальности, предрасположенности к агрессивным реакциям и неспособности управлять ими.

В середине 70-х годов американское общество столкнулось с проблемами, порождёнными дезадаптивным поведением ветеранов вьетнамской войны. Было установлено, что у 25 % воевавших во Вьетнаме и не имевших увечья, опыт боевых действий послужил причиной развития неблагоприятных психических последствий (ПТСР). Среди раненых и калек количество страдающих ПТСР гораздо больше – до 42 %. По имеющимся в настоящее время данным, от 54 до 108 тысяч ветеранов в США в разное время покончили с собой, а от 35 до 45 тысяч ведут замкнутый образ жизни, почти не общаясь с внешним миром. Значительные трудности возникают и с социальной адаптацией ветеранов, особенно отчётливо это просматривается при анализе различных актов насилия, где наибольший процент приходится на их долю.

После «малых войн» во Вьетнаме, в Афганистане, на Ближнем Востоке (Сирия, Иран и др.) все больше внимания во всем мире стали уделять именно ПТСР, «посттравматическому стрессу» – печальному приобретению многих солдат и офицеров, вернувшихся с войны. В этом многоликом длительном нарушении психики часто перемешаны феномены стрессовой активности и пассивности, требующие лечения.

Идеология лечения больных стрессовыми расстройствами в Первую мировую войну была основана на создании условий, принуждающих солдат «бежать из болезни на фронт». Среди таких способов, особенно широко применявшихся в германской армии, можно назвать метод насильственных движений Керера, токи Кауфмана, подкожные впрыскивания физиологического раствора в область поражённого органа по Вей-

леру и др. Результаты такого лечения обнадёживали лишь в первые дни; последующие наблюдения обнаруживали высокую частоту рецидивов.

Во французской армии для лечения страдающих посттравматическими стрессовыми расстройствами, помимо убеждения в сочетании с электро- и гидротерапией, использовали методы поведенческой терапии – изоляция со строгим режимом, запрещение свиданий, отпусков, игр и обещание всё это разрешить, если больной будет выздоравливать. В сравнении с перечисленными методами не только более гуманным, но и более эффективным оказалось применение учениками З. Фрейда прикладной техники катарсиса. Наиболее успешно посттравматический стресс изучен группой Соломона Захавы в Израиле, поскольку и исследование начинались во фронтовой полосе и продолжались в ходе эвакуации, лечения и реабилитации пострадавших.

В настоящее время формируется система трехуровневой адаптации и реабилитации, основной задачей которой является «противодействие» ПТСР. Наиболее широкое применение находят психотерапевтические методы лечения (когнитивно-поведенческие, семейные и групповые, кризис-ориентированная интервенция, гештальт-терапия, гипноз, музыка-, библио-, имаго-, арт-терапия и др.), а также физиологические (глубокий сон, полноценное питание, отдых и т. д.), аутогенные (аутотренинг, саморегуляция, медитация), медикаментозные и организационные.

Необходимость привлечения к реабилитации лиц с ПТСР возможностей курортологии как научного направления, акцентированного на оздоровление и профилактику осложнений хронических заболеваний (состояний), была сформулирована в Америке (1978 г.) для лечения ветеранов с «post-Vietnam syndrome». В последнее время проблема реабилитации лиц с ПТСР приобрела особую актуальность и в Украине, и потому изучение и применения мирового опыта с учетом имеющихся возможностей санаторно-курортного лечения должно стать приоритетным для курортной отрасли страны.

Научный руководитель – д-р мед. наук, профессор Стрикаленко Т.В.

Литература

1. Медицинская реабилитация / Под ред. В.М. Боголюбова. Книга I. / Изд. 3-е, испр. и доп. – М.: БИНОМ, 2010. – 416 с.
2. Ветитнев А.М., Кусков А.С. Лечебный туризм. Учебное пособие. – М.: ФОРУМ, 2010. – 592 с.

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В ПОБУТІ

**Солошенко С.Ю., студент ОКР «Бакалавр» факультету ПЕЕтаНГТ
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

У сучасному світі умовою збереження і розвитку цивілізації на Землі стало забезпечення людства достатньою кількістю палива і енергії.

Обмеженість запасів традиційно паливно-енергетичних ресурсів змусила звернутися до енергозбереження як одного з основних елементів сучасної концепції розвитку світової цивілізації.

Питання енергозбереження є комплексним. Воно вимагає підвищення інформованості населення не лише про наявні складнощі, а й про можливості, рішення, технології.

Варто також замислитися про те, що енергозбереження безпосередньо пов'язане з таким важливим для України питанням, як охорона навколишнього середовища.

ЕКОЛОГІЯ ХАРЧУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ Головань О. В.....	249
РЕСУРСОЕФЕКТИВНІСТЬ В СФЕРІ ПАКУВАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ Губіна В.Ю.....	251
ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ КОМПЛЕКСІ Донцова Є.І., Болгарова Л.Х.	252
УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМИ ПОТОКАМИ Коваль В.Г.....	255
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ Кривохиженко О.В.....	256
КУРОРТНЫЕ ФАКТОРЫ В РЕАБИЛИТАЦИИ ПТСР Моронг А.С.	257
ТВЕРДІ ПОБУТОВІ ВІДХОДИ В УКРАЇНІ Муріна О.В.....	259
ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕЧНОСТІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ Никольченко Д. А.....	260
ЗАБРУДНЕННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ПЕСТИЦИДАМИ Носенко К.В.	262
РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ НА ЦУКРОВОМУ ЗАВОДІ Поперечна О.С.....	264
ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНІ БІОТЕХНОЛОГІЇ В ВИРШЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОБЛЕМИ Саввова К.О.....	266
ПОСТТРАВМАТИЧЕСКИЕ СТРЕССОВЫЕ РАССТРОЙСТВА: ИСТОРИЯ И СОВРЕМЕННОСТЬ Симченко А.Д.	267
ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В ПОБУТІ Солошенко С.Ю.....	269
ФІНАНСУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ Стахурська Ю. О.....	271
САНАТОРНО-КУРОРТНЫЙ КОМПЛЕКС КАК ЭЛЕМЕНТ СОЦИО-КУЛЬТУРНОЙ СРЕДЫ ТУРИСТСКОГО КЛАСТЕРА Таранова О., Хаврук Я.	272
ТУРИЗМ ДЛЯ ЛЮДЕЙ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ Тимченко А.А.	274
ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОБУТОВОЇ ХІМІЇ Толмаченко Г.О.	277
ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ У ПОБУТІ Чекал Г.Л.....	278

Наукове видання

**Збірник наукових праць
молодих учених, аспірантів
та студентів**

Головний редактор, д-р техн. наук. Б.В.Єгоров
Заст. головного редактора, д-р техн. наук. Л.В.Капрельянц
Заст. головного редактора, канд. техн. наук Н.М. Поварова
Відповідальний редактор, д-р техн. наук. Г.М. Станкевич

Підписано до друку 2016 р. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 47,4. Тираж 30 прим. Замовлення